

ANNEX 1: CRITERIS D'AVUACIÓ I ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE
2n BATXILLERAT (HISTÒRIA D'ESPANYA)

ESCENARIA

BLOC 0. COM S'ESCRIU LA HISTÒRIA. CRITERIS COMUNS

1. Localitzar fonts primàries (històriques) i secundàries (historiogràfiques) a biblioteques, Internet, etc., extreure'n informació rellevant del que s'ha tractat i valorar-ne críticament la fiabilitat.

1.1. Cerca informació d'interès (a llibres o Internet) sobre la importància cultural i artística d'un personatge històricament rellevant, fet o procés històric i elabora una breu exposició.

2. Elaborar mapes i línies de temps localitzant les fonts adequades, utilitzant les dades proporcionades o servint-se dels coneixements ja adquirits.

2.1. Representa una línia del temps i situa en un eix els principals esdeveniments relatius a determinats fets o processos històrics.

3. Comentar i interpretar fonts primàries (històriques) i secundàries (historiogràfiques) i relacionar la informació que hi apareix amb els coneixements previs.

3.1. Respon a qüestions plantejades a partir de fonts històriques i historiogràfiques,

4. Reconèixer la utilitat de les fonts per a l'historiador, a part de la fiabilitat que presenten.

4.1. Distingeix el caràcter de les fonts històriques no tan sols com a informació, sinó com prova per respondre les preguntes que es plantegen els historiadors.

BLOC 1. LA PENÍNSULA IBÈRICA DES DELS PRIMERS HUMANS FINS A LA DESAPARICIÓ DE LA MONARQUIA VISIGÒTICA (711)

1. Explicar les característiques dels principals fets i processos històrics de la península Ibèrica i de les Balears des de la prehistòria fins a la desaparició de la monarquia visigòtica i identificar-ne les causes i les conseqüències.

1.1. Explica les diferències entre l'economia i l'organització social del paleolític i del neolític i les causes del canvi de model.

1.2. *Describeu els avenços en el coneixement de les tècniques metal·lúrgiques i explica quines repercussions tenen.*

1.3. *Resumeix les característiques principals del regne de Tartessos i cita les fonts històriques per conèixer-lo.*

1.4. *Explica el diferent nivell de desenvolupament de les àrees celta i ibèrica abans de la conquesta romana en relació amb la influència rebuda dels indoeuropeus, del regne de Tartessos i dels colonitzadors fenicis i grecs.*

1.5. *Defineix el concepte de romanització i descriu els mitjans emprats per dur a terme aquest procés.*

1.6. *Compara el ritme i el grau de romanització dels diferents territoris peninsulars.*

1.7. *Resumeix les característiques de la monarquia visigòtica i explica per què varen assolir tant poder l'Església i la noblesa.*

1.8. *Cerca informació d'interès (a llibres o a Internet) sobre pervivències culturals i artístiques del llegat romà a l'Espanya actual i elabora una breu exposició.*

1.9. *Dibuixa un mapa esquemàtic de la península Ibèrica i hi delimita les àrees ibèrica i celta.*

1.10. *Representa una línia del temps des del 250 aC fins al 711 dC i hi situa els principals esdeveniments històrics.*

1.11. *Partint de fonts historiogràfiques, dona resposta a qüestions o a situacions.*

1.12. *Identifica les diferències entre una imatge de pintura cantàbrica i una altra de pintura valenciana.*

BLOC 2. L'EDAT MITJANA: TRES CULTURES I UN MAPA POLÍTIC EN CANVI CONSTANT (711-1474)

1. Explicar l'evolució dels territoris musulmans a la península Ibèrica i descriure'n les etapes polítiques, així com els canvis econòmics, socials i culturals que varen introduir.

1.1. *Explica les causes de la invasió musulmana i de la ràpida ocupació de la península Ibèrica.*

1.2. *Representa una línia del temps des del 711 fins al 1474 i situa en un eix els principals esdeveniments relatius a al-Àndalus i en una altra els relatius als regnes*

cristians.

1.3. Descriu l'evolució política d'al-Àndalus.

1.4. Resumeix els canvis econòmics, socials i culturals introduïts pels musulmans a al-Àndalus.

2. Explicar l'evolució i la configuració política dels regnes cristians i relacionar-les amb el procés de reconquesta i el concepte patrimonial de la monarquia.

2.1. Descriu les grans etapes i les causes generals que condueixen al mapa polític de la península Ibèrica al final de l'edat mitjana.

2.2. Explica l'origen de les Corts als regnes cristians i les principals funcions que tenien.

2.3. Compara l'organització política de la Corona de Castella, la Corona d'Aragó i el regne de Navarra al final de l'edat mitjana.

2.4. Comenta l'àmbit territorial i les característiques de cada sistema de repoblació, així com les causes i les conseqüències de cada sistema.

3. Diferenciar les tres grans fases de l'evolució econòmica dels regnes cristians durant tota l'edat mitjana (estancament, expansió i crisi) i indicar-ne els factors i les característiques.

3.1. Descriu les grans fases de l'evolució econòmica dels territoris cristians durant l'edat mitjana.

4. Analitzar l'estructura social dels regnes cristians i descriure el règim senyorial i les característiques de la societat dividida en estaments.

4.1. Explica l'origen i les característiques del règim senyorial i de la societat dividida en estaments en l'àmbit cristià.

5. Descriure les relacions culturals de cristians, musulmans i jueus i especificar les col·laboracions i influències mútues. Analitzar la formació i el desenvolupament dels diversos regnes cristians, especialment del regne de Mallorca.

5.1. Descriu la tasca dels centres de traducció.

5.2. Cerca informació d'interès (a llibres o a Internet) sobre la importància cultural i artística del Camí de Sant Jaume i elabora una breu exposició.

BLOC 3. LA FORMACIÓ DE LA MONARQUIA HISPÀNICA I LA SEVA EXPANSIÓ MUNDIAL (1474-1700)

1. Analitzar el regnat dels Reis Catòlics com una etapa de transició entre l'edat mitjana i l'edat moderna i identificar les pervivències medievals i els fets rellevants que obren el camí de la modernitat.

1.1. Defineix el concepte d'unió dinàstica aplicat a Castella i Aragó en temps dels Reis Catòlics i descriu les característiques del nou Estat.

1.2. Explica les causes i les conseqüències dels fets més rellevants de 1492.

1.3. Analitza les relacions dels Reis Catòlics amb Portugal i els objectius que perseguien.

2. Explicar l'evolució i l'expansió de la monarquia hispànica durant el segle XVI i diferenciar el regnat de Carles I del regnat de Felip II.

2.1. Compara l'imperi territorial de Carles I i el de Felip II i explica els diferents problemes que varen tenir.

2.2. Explica l'expansió colonial a Amèrica i al Pacífic durant el segle XVI.

2.3. Analitza la política respecte a Amèrica al segle XVI i les conseqüències que té per a Espanya, Europa i la població americana.

2.4 Representa una línia del temps des del 1474 fins al 1700 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

3. Explicar les causes i les conseqüències de la decadència de la monarquia hispànica al segle XVII i relacionar els problemes interns, la política exterior i la crisi econòmica i demogràfica.

3.1. Descriu l'obra dels validos i els efectes que té en la crisi de la monarquia.

3.2. Explica els principals projectes de reforma del comte duc d'Olivares.

3.3. Analitza les causes de la Guerra dels Trenta Anys i les conseqüències que té per a la monarquia hispànica i per a Europa.

3.4. Compara i comenta les rebel·lions de Catalunya i Portugal del 1640.

3.5. Explica els principals factors de la crisi demogràfica i econòmica del segle XVII i les conseqüències que se'n deriven.

4. Reconèixer les grans aportacions culturals i artístiques del segle d'or espanyol a partir d'informació d'interès extreta de fonts primàries i de fonts secundàries (biblioteques, Internet, etc.).

4.1. Cerca informació d'interès (a llibres o a Internet) i elabora una breu exposició sobre els següents pintors del segle d'or espanyol: El Greco, Ribera, Zurbarán, Velázquez i Murillo.

BLOC 4. ESPANYA EN L'ÒRBITA FRANCESA: EL REFORMISME DELS PRIMERS BORBONS (1700-1788)

1. Analitzar la Guerra de Successió espanyola com a contesa civil i europea i explicar les conseqüències que té per a la política exterior espanyola i el nou ordre internacional.

1.1. Explica les causes de la Guerra de Successió espanyola i la composició dels bàndols en conflicte.

1.2. Representa una línia del temps des del 1700 fins al 1788 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

1.3. Detalla les característiques del nou ordre europeu sorgit de la Pau d'Utrecht i el paper que hi té Espanya.

2. Descriure les característiques del nou model d'estat i especificar l'abast de les reformes promogudes pels primers monarques de la dinastia borbònica.

2.1. Defineix què varen ser els decrets de Nova Planta i explica la importància que varen tenir en la configuració del nou Estat borbònic.

2.2. Elaborar un esquema comparatiu del model polític dels Àustries i el dels Borbons.

2.3. Explica les mesures que varen adoptar o varen projectar els primers Borbons per sanejar la hisenda reial.

2.4. Descriu les relacions Església-Estat i les causes de l'expulsió dels jesuïtes.

3. Comentar la situació inicial dels diferents sectors econòmics i detallar els objectius de la nova política econòmica i els canvis que va introduir.

3.1. Compara l'evolució demogràfica del segle XVIII amb la de la centúria anterior.

3.2. Desenvolupa els principals problemes de l'agricultura i les mesures impulsades per Carles III en aquest sector.

3.3. Explica la política industrial de la monarquia i les mesures adoptades respecte al comerç amb Amèrica.

4. Explicar l'enlairament econòmic de Catalunya i comparar-lo amb l'evolució econòmica de la resta d'Espanya.

4.1. Especifica les causes de l'enlairament econòmic de Catalunya al segle XVIII.

5. Exposar els conceptes fonamentals del pensament il·lustrat i identificar-ne les vies de difusió.

5.1. Comenta les idees fonamentals de la Il·lustració i defineix el concepte de despotisme il·lustrat.

5.2. Raona la importància de les societats econòmiques d'amics del país i de la premsa periòdica en la difusió dels valors de la Il·lustració.

BLOC 5. LA CRISI DE L'ANTIC RÈGIM (1788-1833): LIBERALISME ENFRONT D'ABSOLUTISME

1. Analitzar les relacions entre Espanya i França des de la Revolució Francesa fins a la Guerra de la Independència i especificar en cada fase els principals esdeveniments i les repercussions que tenen per a Espanya.

1.1. Resumeix els canvis que experimenten les relacions entre Espanya i França des de la Revolució Francesa fins al començament de la Guerra de la Independència.

1.2. Descriu la Guerra de la Independència: causes, la composició dels bàndols en conflicte i el desenvolupament dels esdeveniments.

2. Comentar la tasca legislativa de les Corts de Cadis i relacionar-la amb l'ideari del liberalisme.

2.1. Compara les Corts de Cadis amb les corts dividides en estaments de l'Antic Règim.

2.2. Comenta les característiques essencials de la Constitució de 1812.

3. Descriure les fases del regnat de Ferran VII i explicar els principals fets de cada una d'aquestes fases.

3.1. Detalla les fases del conflicte entre liberals i absolutistes durant el regnat de Ferran VII.

3.2. Defineix el carlisme i resumeix l'origen que té i els suports de què disposava inicialment.

3.3 Representa una línia del temps des del 1788 fins al 1833 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

3.4. Representa en un esquema les diferències, quant a sistema polític i estructura social, entre l'Antic Règim i el règim liberal burgès.

4. Explicar el procés d'independència de les colònies americanes i diferenciar-ne les causes i les fases, així com les repercussions econòmiques per a Espanya.

4.1. Explica les causes i el desenvolupament del procés d'independència de les colònies americanes.

4.2. Especifica les repercussions econòmiques per a Espanya de la independència de les colònies americanes.

5. Relacionar les pintures i els gravats de Goya amb els esdeveniments d'aquest període i identificar-hi el reflex de la situació i els esdeveniments contemporanis.

5.1. Cerca informació d'interès sobre Goya (a llibres o a Internet) i elabora una breu exposició sobre la seva visió de la guerra.

BLOC 6. LA CONFLICTIVA CONSTRUCCIÓ DE L'ESTAT LIBERAL (1833-1874)

1. Descriure el fenomen del carlisme com a resistència absolutista davant la revolució liberal i analitzar-ne els components ideològics, les bases socials, l'evolució en el temps i les conseqüències.

1.1. Identifica l'àmbit geogràfic del carlisme i explica el seu ideari i els seus suports socials.

1.2. Especifica les causes i les conseqüències de les dues primeres guerres carlines.

1.3. Representa una línia del temps des del 1833 fins al 1874 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

2. Analitzar la transició definitiva de l'Antic Règim al règim liberal burgès durant el regnat d'Isabel II, explicar el protagonisme dels militars i especificar els canvis polítics, econòmics i socials.

2.1. Descriu les característiques dels partits polítics que varen sorgir durant el regnat d'Isabel II.

2.2. Resumeix les etapes de l'evolució política del regnat d'Isabel II des de la seva

minoria d'edat i explica el paper dels militars.

2.3. Explica les mesures de liberalització del mercat de la terra dutes a terme durant el regnat d'Isabel II.

2.4. Compara les desamortitzacions de Mendizábal i de Madoz i especifica els objectius de cada una.

2.5. Especifica les característiques de la nova societat de classes i la compara amb la societat dividida en estaments de l'Antic Règim.

3. Explicar el procés constitucional durant el regnat d'Isabel II i relacionar-lo amb els diferents corrents ideològics dins el liberalisme i la seva lluita pel poder.

3.1. Compara l'Estatut reial de 1834 i les constitucions de 1837 i 1845.

4. Explicar el Sexenni Democràtic com a període de recerca d'alternatives democràtiques a la monarquia isabelina i especificar els grans conflictes interns i externs que varen desestabilitzar el país.

4.1. Explica les etapes polítiques del Sexenni Democràtic.

4.2. Descriu les característiques essencials de la Constitució democràtica de 1869.

4.3. Identifica els grans conflictes del Sexenni i explica les conseqüències polítiques que se'n deriven.

5. Descriure les condicions de vida de les classes treballadores i els inicis del moviment obrer a Espanya i relacionar-ho amb el desenvolupament del moviment obrer internacional.

5.1. Relaciona l'evolució del moviment obrer espanyol durant el Sexenni Democràtic amb la del moviment obrer internacional.

BLOC 7. LA RESTAURACIÓ BORBÒNICA: IMPLANTACIÓ I CONSOLIDACIÓ D'UN NOU SISTEMA POLÍTIC (1874-1902)

1. Explicar el sistema polític de la Restauració i distingir-ne la teoria del funcionament real.

1.1. Explica els elements fonamentals del sistema polític ideat per Cánovas.

1.2. Especifica les característiques essencials de la Constitució de 1876.

1.3. Descriu el funcionament real del sistema polític de la Restauració.

1.4. Representa una línia del temps des del 1874 fins al 1902 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

2. Analitzar els moviments polítics i socials exclosos del sistema i especificar-ne l'evolució durant el període estudiat.

2.1. Resumeix l'origen i l'evolució del catalanisme, el nacionalisme basc i el regionalisme gallec.

2.2. Analitza els diferents corrents ideològics del moviment obrer i camperol espanyol, així com l'evolució que experimenten durant el darrer quart del segle XIX.

3. Descriure els principals èxits del regnat d'Alfons XII i la regència de Maria Cristina i inferir-ne les repercussions en la consolidació del nou sistema polític.

3.1. Compara el paper polític dels militars durant el regnat d'Alfons XII amb el paper que tenen en les etapes precedents del segle XIX.

3.2. Descriu l'origen, el desenvolupament i les repercussions de la tercera guerra carlina.

4. Explicar el desastre colonial i la crisi del 1898 i identificar-ne les causes i les conseqüències.

4.1. Explica la política espanyola respecte al problema de Cuba.

4.2. Assenyala els principals fets del desastre colonial del 1898 i les conseqüències territorials del Tractat de París.

4.3. Especifica les conseqüències per a Espanya de la crisi del 1898 en els àmbits econòmic, polític i ideològic.

BLOC 8. PERVIVÈNCIES I TRANSFORMACIONS ECONÒMIQUES AL SEGLE XIX: UN DESENVOLUPAMENT INSUFICIENT

1. Explicar l'evolució demogràfica d'Espanya al llarg del segle XIX i comparar el creixement de la població espanyola en conjunt amb el creixement de la població de Catalunya i dels països més avançats d'Europa.

1.1. Identifica els factors del lent creixement demogràfic espanyol al segle XIX.

1.2. Compara l'evolució demogràfica de Catalunya amb la de la resta d'Espanya al segle XIX.

2. Analitzar els diferents sectors econòmics i especificar la situació que hereten, les transformacions de signe liberal que experimenten i les conseqüències que se'n deriven.

2.1. Explica els efectes econòmics de les desamortitzacions de Mendizábal i Madoz.

2.2. Especifica les causes dels baixos rendiments de l'agricultura espanyola del segle XIX.

2.3. Descriu l'evolució de la indústria tèxtil catalana, de la siderúrgia i de la mineria al llarg del segle XIX.

2.4. Compara la revolució industrial espanyola amb la dels països més avançats d'Europa.

2.5. Relaciona les dificultats del transport i el comerç interior amb els condicionaments geogràfics.

2.6. Explica els objectius de la xarxa ferroviària i les conseqüències de la Llei general de ferrocarrils de 1855.

2.7. Compara els suports, els arguments i les actuacions de proteccionistes i lliurecanvistes al llarg del segle XIX.

2.8. Explica el procés que va conduir a la unitat monetària i a la banca moderna.

2.9. Explica la reforma Mon-Santillán de la hisenda pública i els efectes que va tenir.

2.10. Especifica com les inversions a Espanya de França i Anglaterra varen afectar el model de desenvolupament econòmic espanyol durant el segle XIX.

BLOC 9. LA CRISI DEL SISTEMA DE LA RESTAURACIÓ I LA CAIGUDA DE LA MONARQUIA (1902-1931)

1. Relacionar el regeneracionisme sorgit de la crisi del 1898 amb el revisionisme polític dels primers governs i especificar-ne les actuacions més importants.

1.1. Defineix en què va consistir el "revisionisme polític" inicial del regnat d'Alfons XIII i explica les principals mesures adoptades.

1.2. Representa una línia del temps des del 1902 fins al 1931 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

1.3. Elabora un esquema amb els factors interns i externs de la fallida del sistema polític de la Restauració.

2. Analitzar les causes de la fallida del sistema polític de la Restauració i identificar els factors interns i els externs que hi varen intervenir.

2.1. Especifica l'evolució de les forces polítiques d'oposició al sistema: republicans i nacionalistes.

2.2. Explica les repercussions de la Primera Guerra Mundial i la Revolució Russa a Espanya.

2.3. Analitza les causes, els principals fets i les conseqüències de la intervenció d'Espanya al Marroc entre el 1904 i el 1927.

2.4. Analitza la crisi general del 1917: causes, manifestacions i conseqüències.

3. Explicar la dictadura de Primo de Rivera com a solució autoritària a la crisi del sistema i descriure'n les característiques, etapes i actuacions.

3.1. Especifica les causes del cop d'estat de Primo de Rivera i els suports de què va disposar inicialment.

3.2. Descriu l'evolució de la dictadura de Primo de Rivera, des del directori militar al directori civil i el seu final.

3.3. Explica les causes de la caiguda de la monarquia.

4. Explicar l'evolució econòmica i demogràfica durant el primer terç del segle XX i relacionar-la amb la situació heretada del segle XIX.

4.1. Analitza els efectes de la Primera Guerra Mundial sobre l'economia espanyola.

4.2. Descriu la política econòmica de la dictadura de Primo de Rivera.

4.3. Explica els factors de l'evolució demogràfica d'Espanya durant el primer terç del segle XX.

BLOC 10. LA SEGONA REPÚBLICA. LA GUERRA CIVIL EN UN CONTEXT DE CRISI INTERNACIONAL (1931-1939)

1. Explicar la Segona República com a solució democràtica a l'enfonsament del sistema polític de la Restauració i emmarcar-la en el context internacional de crisi econòmica i conflictivitat social.

1.1. Explica les causes que varen menar a la proclamació de la Segona República i relaciona les dificultats a les quals va haver de fer front amb la crisi econòmica mundial dels anys 30.

1.2. Diferencia les forces que varen donar suport a la República al començament de les que s'hi varen oposar i descriu les seves raons i principals actuacions.

2. Diferenciar les diverses etapes de la República fins al començament de la Guerra Civil i especificar els principals fets i actuacions de cada etapa.

2.1. Resumeix les reformes impulsades durant el bienni reformista de la República.

2.2. Especifica les característiques essencials de la Constitució de 1931.

2.3. Analitza el projecte de reforma agrària: motius, desenvolupament i efectes.

2.4. Compara les actuacions del bienni radical-cedista amb les del bienni anterior.

2.5. Descriu les causes, el desenvolupament i les conseqüències de la revolució d'Astúries de 1934.

2.6. Explica les causes de la formació del Front Popular i les actuacions des del seu triomf electoral fins al començament de la guerra.

2.7. Representa una línia del temps des del 1931 fins al 1939 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

3. Analitzar la Guerra Civil, identificar-ne les causes i les conseqüències i explicar la intervenció internacional i la successió dels esdeveniments a les dues zones.

3.1. Especifica els antecedents de la Guerra Civil.

3.2. Relaciona la Guerra Civil espanyola amb el context internacional.

3.3. Compara l'evolució política i la situació econòmica dels dos bàndols durant la guerra.

3.4. Especifica els costos humans i les conseqüències econòmiques i socials de la guerra.

3.5. Sintetitza en un esquema les grans fases de la guerra des del punt de vista militar.

4. Valorar la importància de l'edat d'argent de la cultura espanyola i exposar les aportacions de les generacions i figures més representatives.

4.1. Cerca informació d'interès (a llibres o a Internet) i elabora una breu exposició sobre l'edat d'argent de la cultura espanyola.

BLOC 11. LA DICTADURA FRANQUISTA (1939-1975)

1. Analitzar les característiques del franquisme i com evoluciona en el temps, i especificar les transformacions polítiques, econòmiques i socials que es varen produir i relacionar-les amb la situació internacional canviant.

1.1. Elaborar un esquema amb els grups ideològics i els suports socials del franquisme a l'etapa inicial.

1.2. Diferenciar etapes en l'evolució d'Espanya durant el franquisme i resumeix els trets essencials de cada etapa.

1.3. Explica l'organització política de l'Estat franquista.

1.4. Explica les relacions exteriors, l'evolució política i la situació econòmica d'Espanya des del final de la Guerra Civil fins al 1959.

1.5. Explica les relacions exteriors, l'evolució política i les transformacions econòmiques i socials d'Espanya des del 1959 fins al 1973.

1.6. Especifica les causes de la crisi final del franquisme des del 1973.

1.7. Relaciona l'evolució política del règim amb els canvis que es produeixen en el context internacional.

1.8. Explica la política econòmica del franquisme en les diferents etapes i l'evolució econòmica del país

1.9. Describeu les transformacions que experimenta la societat espanyola durant els anys del franquisme, així com les causes d'aquestes transformacions.

1.10. Especifica els diferents grups d'oposició política al règim franquista i comenta com evolucionen en el temps.

1.11. Representa una línia del temps des del 1939 fins al 1975 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

2. Descriure la diversitat cultural del període i distingir-ne les diferents manifestacions.

2.1. Cerca informació d'interès (a llibres o a Internet) i elabora una breu exposició

sobre la cultura de l'exili durant el franquisme.

BLOC 12. NORMALITZACIÓ DEMOCRÀTICA D'ESPANYA I INTEGRACIÓ A EUROPA (DES DEL 1975)

1. Descriure les dificultats de la transició a la democràcia des del franquisme en un context de crisi econòmica i explicar les mesures que varen permetre la celebració de les primeres eleccions democràtiques.

1.1. Explica les alternatives polítiques que es proposaven després de la mort de Franco i qui les defensava.

1.2. Descriu el paper exercit pel rei durant la Transició.

1.3. Descriu les actuacions impulsades pel president del Govern Adolfo Suárez per a la reforma política del règim franquista: Llei per a la reforma política de 1976, Llei d'amnistia de 1977, etc.

1.4. Explica les causes i els objectius dels Pactes de la Moncloa.

1.5. Descriu com es varen establir les "preautonomies" de Catalunya i el País Basc.

2. Descriure el nou model d'estat democràtic establert en la Constitució de 1978 i especificar les actuacions prèvies encaminades a assolir l'acord social i polític més ampli.

2.1. Explica el procés d'elaboració i aprovació de la Constitució de 1978 i quines característiques essencials té.

3. Analitzar l'evolució econòmica, social i política d'Espanya des del primer govern constitucional de 1979 fins a l'aguda crisi econòmica iniciada el 2008 i assenyalar les amenaces més rellevants a què ha de fer front i els efectes de la plena integració a Europa.

3.1. Elabora un esquema amb les etapes polítiques des del 1979 fins a l'actualitat, segons el partit que té el poder, i assenyala els principals esdeveniments de cada etapa.

3.2. Comenta els fets més rellevants del procés d'integració a Europa i les conseqüències per a Espanya d'aquesta integració.

3.3. Analitza l'evolució econòmica i social d'Espanya des de la segona crisi del petroli del 1979 fins al començament de la crisi financera mundial del 2008.

3.4. Analitza l'impacte de l'amenaça terrorista sobre la normalització democràtica

d'Espanya, descriu la gènesi i l'evolució de les diferents organitzacions terroristes que han actuat des de la Transició democràtica fins a l'actualitat (ETA, GRAPO, etc.) i reflexiona sobre altres temes que hi estan relacionats: la ciutadania amenaçada, els moviments associatius de víctimes, la mediació en conflictes, etc.

3.5. Representa una línia del temps des del 1975 fins a l'actualitat i hi situa els principals esdeveniments històrics.

4. Resumir el paper d'Espanya al món actual i especificar la seva posició dins la Unió Europea i les relacions que manté amb altres àmbits geopolítics.

4.1. Explica la posició i el paper de l'Espanya actual a la Unió Europea i al món.

ESCENARI C

BLOC 0. COM S'ESCRIU LA HISTÒRIA. CRITERIS COMUNS

1. Localitzar fonts primàries (històriques) i secundàries (historiogràfiques) a biblioteques, Internet, etc., extreure'n informació rellevant del que s'ha tractat i valorar-ne críticament la fiabilitat.

1.1. Cerca informació d'interès (a llibres o Internet) sobre la importància cultural i artística d'un personatge històricament rellevant, fet o procés històric i elabora una breu exposició.

2. Elaborar mapes i línies de temps localitzant les fonts adequades, utilitzant les dades proporcionades o servint-se dels coneixements ja adquirits.

2.1. Representa una línia del temps i situa en un eix els principals esdeveniments relatius a determinats fets o processos històrics.

3. Comentar i interpretar fonts primàries (històriques) i secundàries (historiogràfiques) i relacionar la informació que hi apareix amb els coneixements previs.

3.1. Respon a qüestions plantejades a partir de fonts històriques i historiogràfiques,

4. Reconèixer la utilitat de les fonts per a l'historiador, a part de la fiabilitat que presenten.

4.1. Distingeix el caràcter de les fonts històriques no tan sols com a informació, sinó com prova per respondre les preguntes que es plantegen els historiadors.

BLOC 1. LA PENÍNSULA IBÈRICA DES DELS PRIMERS HUMANS FINS A LA DESAPARICIÓ DE LA MONARQUIA VISIGÒTICA (711)

1. Explicar les característiques dels principals fets i processos històrics de la península Ibèrica i de les Balears des de la prehistòria fins a la desaparició de la monarquia visigòtica i identificar-ne les causes i les conseqüències.

1.1. Explica les diferències entre l'economia i l'organització social del paleolític i del neolític i les causes del canvi de model.

1.2. Descriu els avenços en el coneixement de les tècniques metal·lúrgiques i explica quines repercussions tenen.

1.3. Resumeix les característiques principals del regne de Tartessos i cita les fonts històriques per conèixer-lo.

1.4. Explica el diferent nivell de desenvolupament de les àrees celta i ibèrica abans de la conquesta romana en relació amb la influència rebuda dels indoeuropeus, del regne de Tartessos i dels colonitzadors fenicis i grecs.

1.5. Defineix el concepte de romanització i descriu els mitjans emprats per dur a terme aquest procés.

1.6. Compara el ritme i el grau de romanització dels diferents territoris peninsulars.

1.7. Resumeix les característiques de la monarquia visigòtica i explica per què varen assolir tant poder l'Església i la noblesa.

1.8. Cerca informació d'interès (a llibres o a Internet) sobre pervivències culturals i artístiques del llegat romà a l'Espanya actual i elabora una breu exposició.

1.9. Dibuixa un mapa esquemàtic de la península Ibèrica i hi delimita les àrees ibèrica i celta.

1.10. Representa una línia del temps des del 250 aC fins al 711 dC i hi situa els principals esdeveniments històrics.

1.11. Partint de fonts historiogràfiques, dona resposta a qüestions o a situacions.

1.12. Identifica les diferències entre una imatge de pintura cantàbrica i una altra de pintura valenciana.

BLOC 2. L'EDAT MITJANA: TRES CULTURES I UN MAPA POLÍTIC EN CANVI CONSTANT (711-1474)

1. Explicar l'evolució dels territoris musulmans a la península Ibèrica i descriure'n les etapes polítiques, així com els canvis econòmics, socials i culturals que varen introduir.

1.1. Explica les causes de la invasió musulmana i de la ràpida ocupació de la península Ibèrica.

1.2. Representa una línia del temps des del 711 fins al 1474 i situa en un eix els principals esdeveniments relatius a al-Àndalus i en una altra els relatius als regnes cristians.

1.3. Descriu l'evolució política d'al-Àndalus.

1.4. Resumeix els canvis econòmics, socials i culturals introduïts pels musulmans a al-Àndalus.

2. Explicar l'evolució i la configuració política dels regnes cristians i relacionar-les amb el procés de reconquesta i el concepte patrimonial de la monarquia.

2.1. Descriu les grans etapes i les causes generals que condueixen al mapa polític de la península Ibèrica al final de l'edat mitjana.

2.2. Explica l'origen de les Corts als regnes cristians i les principals funcions que tenien.

2.3. Compara l'organització política de la Corona de Castella, la Corona d'Aragó i el regne de Navarra al final de l'edat mitjana.

2.4. Comenta l'àmbit territorial i les característiques de cada sistema de repoblació, així com les causes i les conseqüències de cada sistema.

3. Diferenciar les tres grans fases de l'evolució econòmica dels regnes cristians durant tota l'edat mitjana (estancament, expansió i crisi) i indicar-ne els factors i les característiques.

3.1. Descriu les grans fases de l'evolució econòmica dels territoris cristians durant l'edat mitjana.

4. Analitzar l'estructura social dels regnes cristians i descriure el règim senyorial i les característiques de la societat dividida en estaments.

4.1. Explica l'origen i les característiques del règim senyorial i de la societat dividida en estaments en l'àmbit cristià.

5. Descriure les relacions culturals de cristians, musulmans i jueus i especificar les col·laboracions i influències mútues. Analitzar la formació i el desenvolupament

dels diversos regnes cristians, especialment del regne de Mallorca.

5.1. Descriu la tasca dels centres de traducció.

5.2. Cerca informació d'interès (a llibres o a Internet) sobre la importància cultural i artística del Camí de Sant Jaume i elabora una breu exposició.

BLOC 3. LA FORMACIÓ DE LA MONARQUIA HISPÀNICA I LA SEVA EXPANSIÓ MUNDIAL (1474-1700)

1. Analitzar el regnat dels Reis Catòlics com una etapa de transició entre l'edat mitjana i l'edat moderna i identificar les pervivències medievals i els fets rellevants que obren el camí de la modernitat.

1.1. Defineix el concepte d'unió dinàstica aplicat a Castella i Aragó en temps dels Reis Catòlics i descriu les característiques del nou Estat.

1.2. Explica les causes i les conseqüències dels fets més rellevants de 1492.

1.3. Analitza les relacions dels Reis Catòlics amb Portugal i els objectius que persequien.

2. Explicar l'evolució i l'expansió de la monarquia hispànica durant el segle XVI i diferenciar el regnat de Carles I del regnat de Felip II.

2.1. Compara l'imperi territorial de Carles I i el de Felip II i explica els diferents problemes que varen tenir.

2.2. Explica l'expansió colonial a Amèrica i al Pacífic durant el segle XVI.

2.3. Analitza la política respecte a Amèrica al segle XVI i les conseqüències que té per a Espanya, Europa i la població americana.

2.4 Representa una línia del temps des del 1474 fins al 1700 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

3. Explicar les causes i les conseqüències de la decadència de la monarquia hispànica al segle XVII i relacionar els problemes interns, la política exterior i la crisi econòmica i demogràfica.

3.1. Descriu l'obra dels validos i els efectes que té en la crisi de la monarquia.

3.2. Explica els principals projectes de reforma del comte duc d'Olivares.

3.3. Analitza les causes de la Guerra dels Trenta Anys i les conseqüències que té per

a la monarquia hispànica i per a Europa.

3.4. Compara i comenta les rebel·lions de Catalunya i Portugal del 1640.

3.5. Explica els principals factors de la crisi demogràfica i econòmica del segle XVII i les conseqüències que se'n deriven.

4. Reconèixer les grans aportacions culturals i artístiques del segle d'or espanyol a partir d'informació d'interès extreta de fonts primàries i de fonts secundàries (biblioteques, Internet, etc.).

4.1. Cerca informació d'interès (a llibres o a Internet) i elabora una breu exposició sobre els següents pintors del segle d'or espanyol: El Greco, Ribera, Zurbarán, Velázquez i Murillo.

BLOC 4. ESPANYA EN L'ÒRBITA FRANCESA: EL REFORMISME DELS PRIMERS BORBONS (1700-1788)

1. Analitzar la Guerra de Successió espanyola com a contesa civil i europea i explicar les conseqüències que té per a la política exterior espanyola i el nou ordre internacional.

1.1. Explica les causes de la Guerra de Successió espanyola i la composició dels bàndols en conflicte.

1.2. Representa una línia del temps des del 1700 fins al 1788 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

1.3. Detalla les característiques del nou ordre europeu sorgit de la Pau d'Utrecht i el paper que hi té Espanya.

2. Descriure les característiques del nou model d'estat i especificar l'abast de les reformes promogudes pels primers monarques de la dinastia borbònica.

2.1. Defineix què varen ser els decrets de Nova Planta i explica la importància que varen tenir en la configuració del nou Estat borbònic.

2.2. Elaborar un esquema comparatiu del model polític dels Àustries i el dels Borbons.

2.3. Explica les mesures que varen adoptar o varen projectar els primers Borbons per sanejar la hisenda reial.

2.4. Descriu les relacions Església-Estat i les causes de l'expulsió dels jesuïtes.

3. Comentar la situació inicial dels diferents sectors econòmics i detallar els objectius de la nova política econòmica i els canvis que va introduir.

3.1. Compara l'evolució demogràfica del segle XVIII amb la de la centúria anterior.

3.2. Desenvolupa els principals problemes de l'agricultura i les mesures impulsades per Carles III en aquest sector.

3.3. Explica la política industrial de la monarquia i les mesures adoptades respecte al comerç amb Amèrica.

4. Explicar l'enlairament econòmic de Catalunya i comparar-lo amb l'evolució econòmica de la resta d'Espanya.

4.1. Especifica les causes de l'enlairament econòmic de Catalunya al segle XVIII.

5. Exposar els conceptes fonamentals del pensament il·lustrat i identificar-ne les vies de difusió.

5.1. Comenta les idees fonamentals de la Il·lustració i defineix el concepte de despotisme il·lustrat.

5.2. Raona la importància de les societats econòmiques d'amics del país i de la premsa periòdica en la difusió dels valors de la Il·lustració.

BLOC 5. LA CRISI DE L'ANTIC RÈGIM (1788-1833): LIBERALISME ENFRONT D'ABSOLUTISME

1. Analitzar les relacions entre Espanya i França des de la Revolució Francesa fins a la Guerra de la Independència i especificar en cada fase els principals esdeveniments i les repercussions que tenen per a Espanya.

1.1. Resumeix els canvis que experimenten les relacions entre Espanya i França des de la Revolució Francesa fins al començament de la Guerra de la Independència.

1.2. Descriu la Guerra de la Independència: causes, la composició dels bàndols en conflicte i el desenvolupament dels esdeveniments.

2. Comentar la tasca legislativa de les Corts de Cadis i relacionar-la amb l'ideari del liberalisme.

2.1. Compara les Corts de Cadis amb les corts dividides en estaments de l'Antic Règim.

2.2. Comenta les característiques essencials de la Constitució de 1812.

3. Descriure les fases del regnat de Ferran VII i explicar els principals fets de cada una d'aquestes fases.

3.1. Detalla les fases del conflicte entre liberals i absolutistes durant el regnat de Ferran VII.

3.2. Defineix el carlisme i resumeix l'origen que té i els suports de què disposava inicialment.

3.3 Representa una línia del temps des del 1788 fins al 1833 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

3.4. Representa en un esquema les diferències, quant a sistema polític i estructura social, entre l'Antic Règim i el règim liberal burgès.

4. Explicar el procés d'independència de les colònies americanes i diferenciar-ne les causes i les fases, així com les repercussions econòmiques per a Espanya.

4.1. Explica les causes i el desenvolupament del procés d'independència de les colònies americanes.

4.2. Especifica les repercussions econòmiques per a Espanya de la independència de les colònies americanes.

5. Relacionar les pintures i els gravats de Goya amb els esdeveniments d'aquest període i identificar-hi el reflex de la situació i els esdeveniments contemporanis.

5.1. Cerca informació d'interès sobre Goya (a llibres o a Internet) i elabora una breu exposició sobre la seva visió de la guerra.

BLOC 6. LA CONFLICTIVA CONSTRUCCIÓ DE L'ESTAT LIBERAL (1833-1874)

1. Descriure el fenomen del carlisme com a resistència absolutista davant la revolució liberal i analitzar-ne els components ideològics, les bases socials, l'evolució en el temps i les conseqüències.

1.1. Identifica l'àmbit geogràfic del carlisme i explica el seu ideari i els seus suports socials.

1.2. Especifica les causes i les conseqüències de les dues primeres guerres carlines.

1.3. Representa una línia del temps des del 1833 fins al 1874 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

2. Analitzar la transició definitiva de l'Antic Règim al règim liberal burgès durant el regnat d'Isabel II, explicar el protagonisme dels militars i especificar els canvis polítics, econòmics i socials.

2.1. Descriu les característiques dels partits polítics que varen sorgir durant el regnat d'Isabel II.

2.2. Resumeix les etapes de l'evolució política del regnat d'Isabel II des de la seva minoria d'edat i explica el paper dels militars.

2.3. Explica les mesures de liberalització del mercat de la terra dutes a terme durant el regnat d'Isabel II.

2.4. Compara les desamortitzacions de Mendizábal i de Madoz i especifica els objectius de cada una.

2.5. Especifica les característiques de la nova societat de classes i la compara amb la societat dividida en estaments de l'Antic Règim.

3. Explicar el procés constitucional durant el regnat d'Isabel II i relacionar-lo amb els diferents corrents ideològics dins el liberalisme i la seva lluita pel poder.

3.1. Compara l'Estatut reial de 1834 i les constitucions de 1837 i 1845.

4. Explicar el Sexenni Democràtic com a període de recerca d'alternatives democràtiques a la monarquia isabelina i especificar els grans conflictes interns i externs que varen desestabilitzar el país.

4.1. Explica les etapes polítiques del Sexenni Democràtic.

4.2. Descriu les característiques essencials de la Constitució democràtica de 1869.

4.3. Identifica els grans conflictes del Sexenni i explica les conseqüències polítiques que se'n deriven.

5. Descriure les condicions de vida de les classes treballadores i els inicis del moviment obrer a Espanya i relacionar-ho amb el desenvolupament del moviment obrer internacional.

5.1. Relaciona l'evolució del moviment obrer espanyol durant el Sexenni Democràtic amb la del moviment obrer internacional.

BLOC 7. LA RESTAURACIÓ BORBÒNICA: IMPLANTACIÓ I CONSOLIDACIÓ D'UN NOU SISTEMA POLÍTIC (1874-1902)

1. Explicar el sistema polític de la Restauració i distingir-ne la teoria del funcionament real.

1.1. Explica els elements fonamentals del sistema polític ideat per Cánovas.

1.2. Especifica les característiques essencials de la Constitució de 1876.

1.3. Descriu el funcionament real del sistema polític de la Restauració.

1.4. Representa una línia del temps des del 1874 fins al 1902 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

2. Analitzar els moviments polítics i socials exclosos del sistema i especificar-ne l'evolució durant el període estudiat.

2.1. Resumeix l'origen i l'evolució del catalanisme, el nacionalisme basc i el regionalisme gallec.

2.2. Analitza els diferents corrents ideològics del moviment obrer i camperol espanyol, així com l'evolució que experimenten durant el darrer quart del segle XIX.

3. Descriure els principals èxits del regnat d'Alfons XII i la regència de Maria Cristina i inferir-ne les repercussions en la consolidació del nou sistema polític.

3.1. Compara el paper polític dels militars durant el regnat d'Alfons XII amb el paper que tenen en les etapes precedents del segle XIX.

3.2. Descriu l'origen, el desenvolupament i les repercussions de la tercera guerra carlina.

4. Explicar el desastre colonial i la crisi del 1898 i identificar-ne les causes i les conseqüències.

4.1. Explica la política espanyola respecte al problema de Cuba.

4.2. Assenyala els principals fets del desastre colonial del 1898 i les conseqüències territorials del Tractat de París.

4.3. Especifica les conseqüències per a Espanya de la crisi del 1898 en els àmbits econòmic, polític i ideològic.

BLOC 8. PERVIVÈNCIES I TRANSFORMACIONS ECONÒMIQUES AL SEGLE XIX: UN DESENVOLUPAMENT INSUFICIENT

1. Explicar l'evolució demogràfica d'Espanya al llarg del segle XIX i comparar el creixement de la població espanyola en conjunt amb el creixement de la població de Catalunya i dels països més avançats d'Europa.

1.1. Identifica els factors del lent creixement demogràfic espanyol al segle XIX.

1.2. Compara l'evolució demogràfica de Catalunya amb la de la resta d'Espanya al segle XIX.

2. Analitzar els diferents sectors econòmics i especificar la situació que hereten, les transformacions de signe liberal que experimenten i les conseqüències que se'n deriven.

2.1. Explica els efectes econòmics de les desamortitzacions de Mendizábal i Madoz.

2.2. Especifica les causes dels baixos rendiments de l'agricultura espanyola del segle XIX.

2.3. Describeu l'evolució de la indústria tèxtil catalana, de la siderúrgia i de la mineria al llarg del segle XIX.

2.4. Compara la revolució industrial espanyola amb la dels països més avançats d'Europa.

2.5. Relaciona les dificultats del transport i el comerç interior amb els condicionaments geogràfics.

2.6. Explica els objectius de la xarxa ferroviària i les conseqüències de la Llei general de ferrocarrils de 1855.

2.7. Compara els suports, els arguments i les actuacions de proteccionistes i lliurecanvistes al llarg del segle XIX.

2.8. Explica el procés que va conduir a la unitat monetària i a la banca moderna.

2.9. Explica la reforma Mon-Santillán de la hisenda pública i els efectes que va tenir.

2.10. Especifica com les inversions a Espanya de França i Anglaterra varen afectar el model de desenvolupament econòmic espanyol durant el segle XIX.

BLOC 9. LA CRISI DEL SISTEMA DE LA RESTAURACIÓ I LA CAIGUDA DE LA MONARQUIA (1902-1931)

1. Relacionar el regeneracionisme sorgit de la crisi del 1898 amb el revisionisme polític dels primers governs i especificar-ne les actuacions més importants.

1.1. Defineix en què va consistir el “revisionisme polític” inicial del regnat d’Alfons XIII i explica les principals mesures adoptades.

1.2. Representa una línia del temps des del 1902 fins al 1931 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

1.3. Elabora un esquema amb els factors interns i externs de la fallida del sistema polític de la Restauració.

2. Analitzar les causes de la fallida del sistema polític de la Restauració i identificar els factors interns i els externs que hi varen intervenir.

2.1. Especifica l’evolució de les forces polítiques d’oposició al sistema: republicans i nacionalistes.

2.2. Explica les repercussions de la Primera Guerra Mundial i la Revolució Russa a Espanya.

2.3. Analitza les causes, els principals fets i les conseqüències de la intervenció d’Espanya al Marroc entre el 1904 i el 1927.

2.4. Analitza la crisi general del 1917: causes, manifestacions i conseqüències.

3. Explicar la dictadura de Primo de Rivera com a solució autoritària a la crisi del sistema i descriure’n les característiques, etapes i actuacions.

3.1. Especifica les causes del cop d’estat de Primo de Rivera i els suports de què va disposar inicialment.

3.2. Descriu l’evolució de la dictadura de Primo de Rivera, des del directori militar al directori civil i el seu final.

3.3. Explica les causes de la caiguda de la monarquia.

4. Explicar l’evolució econòmica i demogràfica durant el primer terç del segle XX i relacionar-la amb la situació heretada del segle XIX.

4.1. Analitza els efectes de la Primera Guerra Mundial sobre l’economia espanyola.

4.2. *Describeu la política econòmica de la dictadura de Primo de Rivera.*

4.3. *Explica els factors de l'evolució demogràfica d'Espanya durant el primer terç del segle XX.*

BLOC 10. LA SEGONA REPÚBLICA. LA GUERRA CIVIL EN UN CONTEXT DE CRISI INTERNACIONAL (1931-1939)

1. *Explicar la Segona República com a solució democràtica a l'enfonsament del sistema polític de la Restauració i emmarcar-la en el context internacional de crisi econòmica i conflictivitat social.*

1.1. *Explica les causes que varen menar a la proclamació de la Segona República i relaciona les dificultats a les quals va haver de fer front amb la crisi econòmica mundial dels anys 30.*

1.2. *Diferencia les forces que varen donar suport a la República al començament de les que s'hi varen oposar i descriu les seves raons i principals actuacions.*

2. *Diferenciar les diverses etapes de la República fins al començament de la Guerra Civil i especificar els principals fets i actuacions de cada etapa.*

2.1. *Resumeix les reformes impulsades durant el bienni reformista de la República.*

2.2. *Especifica les característiques essencials de la Constitució de 1931.*

2.3. *Analitza el projecte de reforma agrària: motius, desenvolupament i efectes.*

2.4. *Compara les actuacions del bienni radical-cedista amb les del bienni anterior.*

2.5. *Describeu les causes, el desenvolupament i les conseqüències de la revolució d'Astúries de 1934.*

2.6. *Explica les causes de la formació del Front Popular i les actuacions des del seu triomf electoral fins al començament de la guerra.*

2.7. *Representa una línia del temps des del 1931 fins al 1939 i hi situa els principals esdeveniments històrics.*

3. *Analitzar la Guerra Civil, identificar-ne les causes i les conseqüències i explicar la intervenció internacional i la successió dels esdeveniments a les dues zones.*

3.1. *Especifica els antecedents de la Guerra Civil.*

3.2. Relaciona la Guerra Civil espanyola amb el context internacional.

3.3. Compara l'evolució política i la situació econòmica dels dos bàndols durant la guerra.

3.4. Especifica els costos humans i les conseqüències econòmiques i socials de la guerra.

3.5. Sintetitza en un esquema les grans fases de la guerra des del punt de vista militar.

4. Valorar la importància de l'edat d'argent de la cultura espanyola i exposar les aportacions de les generacions i figures més representatives.

4.1. Cerca informació d'interès (a llibres o a Internet) i elabora una breu exposició sobre l'edat d'argent de la cultura espanyola.

BLOC 11. LA DICTADURA FRANQUISTA (1939-1975)

1. Analitzar les característiques del franquisme i com evoluciona en el temps, i especificar les transformacions polítiques, econòmiques i socials que es varen produir i relacionar-les amb la situació internacional canviant.

1.1. Elaborar un esquema amb els grups ideològics i els suports socials del franquisme a l'etapa inicial.

1.2. Diferenciar etapes en l'evolució d'Espanya durant el franquisme i resumeix els trets essencials de cada etapa.

1.3. Explicar l'organització política de l'Estat franquista.

1.4. Explicar les relacions exteriors, l'evolució política i la situació econòmica d'Espanya des del final de la Guerra Civil fins al 1959.

1.5. Explicar les relacions exteriors, l'evolució política i les transformacions econòmiques i socials d'Espanya des del 1959 fins al 1973.

1.6. Especificar les causes de la crisi final del franquisme des del 1973.

1.7. Relacionar l'evolució política del règim amb els canvis que es produeixen en el context internacional.

1.8. Explicar la política econòmica del franquisme en les diferents etapes i l'evolució econòmica del país

1.9. Descriu les transformacions que experimenta la societat espanyola durant els anys del franquisme, així com les causes d'aquestes transformacions.

1.10. Especifica els diferents grups d'oposició política al règim franquista i comenta com evolucionen en el temps.

1.11. Representa una línia del temps des del 1939 fins al 1975 i hi situa els principals esdeveniments històrics.

2. Descriure la diversitat cultural del període i distingir-ne les diferents manifestacions.

2.1. Cerca informació d'interès (a llibres o a Internet) i elabora una breu exposició sobre la cultura de l'exili durant el franquisme.

BLOC 12. NORMALITZACIÓ DEMOCRÀTICA D'ESPANYA I INTEGRACIÓ A EUROPA (DES DEL 1975)

1. Descriure les dificultats de la transició a la democràcia des del franquisme en un context de crisi econòmica i explicar les mesures que varen permetre la celebració de les primeres eleccions democràtiques.

1.1. Explica les alternatives polítiques que es proposaven després de la mort de Franco i qui les defensava.

1.2. Descriu el paper exercit pel rei durant la Transició.

1.3. Descriu les actuacions impulsades pel president del Govern Adolfo Suárez per a la reforma política del règim franquista: Llei per a la reforma política de 1976, Llei d'amnistia de 1977, etc.

1.4. Explica les causes i els objectius dels Pactes de la Moncloa.

1.5. Descriu com es varen establir les "preautonomies" de Catalunya i el País Basc.

2. Descriure el nou model d'estat democràtic establert en la Constitució de 1978 i especificar les actuacions prèvies encaminades a assolir l'acord social i polític més ampli.

2.1. Explica el procés d'elaboració i aprovació de la Constitució de 1978 i quines característiques essencials té.

3. Analitzar l'evolució econòmica, social i política d'Espanya des del primer govern constitucional de 1979 fins a l'aguda crisi econòmica iniciada el 2008 i assenyalar

les amenaces més rellevants a què ha de fer front i els efectes de la plena integració a Europa.

3.1. Elabora un esquema amb les etapes polítiques des del 1979 fins a l'actualitat, segons el partit que té el poder, i assenyala els principals esdeveniments de cada etapa.

3.2. Comenta els fets més rellevants del procés d'integració a Europa i les conseqüències per a Espanya d'aquesta integració.

3.3. Analitza l'evolució econòmica i social d'Espanya des de la segona crisi del petroli del 1979 fins al començament de la crisi financera mundial del 2008.

3.4. Analitza l'impacte de l'amenaça terrorista sobre la normalització democràtica d'Espanya, descriu la gènesi i l'evolució de les diferents organitzacions terroristes que han actuat des de la Transició democràtica fins a l'actualitat (ETA, GRAPO, etc.) i reflexiona sobre altres temes que hi estan relacionats: la ciutadania amenaçada, els moviments associatius de víctimes, la mediació en conflictes, etc.

3.5. Representa una línia del temps des del 1975 fins a l'actualitat i hi situa els principals esdeveniments històrics.

4. Resumir el paper d'Espanya al món actual i especificar la seva posició dins la Unió Europea i les relacions que manté amb altres àmbits geopolítics.

4.1. Explica la posició i el paper de l'Espanya actual a la Unió Europea i al món.